

اینفوگرافی، آموزش نوین در علوم پزشکی

پرویز فتوحی*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / خرداد ۱۴۰۲ (۹): ۶۱ تا ۶۲

DOI: 10.48305/23.61

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

در دنیای رقابتی و توسعه‌گرایی امروز، افراد جامعه و اکثر دانشجویان دانشگاه‌ها به عنوان نسل Z، بسیار بصری هستند و روش‌های سریع و قابل فهم ارتباطی را ترجیح می‌دهند که موجب محبوبیت اینفوگرافیک به عنوان روش ارتباطی مروری و نوین شده است (۱). براساس نظریه بارشناختی با توجه به ظرفیت محدود حافظه فعال، عبارات و تصاویر مختصر موجود در اینفوگرافیک‌ها می‌تواند پردازش حافظه فعال را آسان‌تر کند (۲). اینفوگرافیک‌ها برای هر سطح فرد و محیط یادگیری، مانند کلاس‌های درس حضوری و آنلاین، عملکردهای بالینی مناسب می‌باشد (۳) و یک استراتژی جذاب برای انتقال پیام‌های بهداشتی به بیماران، دانشجویان و متخصصان مراقبت‌های بهداشتی و ایجاد دانش پزشکی است، زیرا یادگیری فردی و جمعی، خلاقیت، تأمل، عینیت و استفاده از زبان گرافیکی را بکار برده است (۴ و ۵). اینفوگرافیک‌ها از انواع تصاویر، حقایق، نقل قول‌ها و شرح‌ها برای بیان یک داستان بصری استفاده می‌کنند. علاوه بر این، برنامه‌های کامپیوتری مانند Canva و Piktochart، طراحی و اشتراک‌گذاری اینفوگرافیک‌ها را آسان کرده‌اند. بسیاری از سازمان‌های حرفه‌ای مثل مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری، انجمن بهداشت عمومی و انجمن قلب آمریکا، سازمان بهداشت جهانی، از آن به عنوان ابزار آموزشی استفاده می‌کنند (۶ و ۷) و به اشتراک‌گذاری آن‌ها در رسانه‌های اجتماعی همچون پینترست، فیس بوک و توییتر منجر به انتشار گسترده‌تر مطالب می‌گردد (۷). بسیاری از اینفوگرافیک‌ها از قالب داستانی سه قسمتی ساده پیروی می‌کنند: مقدمه، پیام کلیدی و نتیجه (۸). هرناندز سانچز (Hernandez-Sanchez) و همکاران، در مجله انجمن آموزش پزشکی اروپا (AMEE) دوازده نکته برای ساخت اینفوگرافیک پزشکی موفق را به شرح ذیل ذکر نموده‌اند:

- ۱- مخاطبان هدف را تعریف کنید (سن، نقش و شغل، تحصیلات) و نظرات و تمایلات آنها را بشناسید.
- ۲- هدف اینفوگرافیک را تعیین کنید (آموزشی و پژوهشی، سرگرمی و...).
- ۳- به عنوانی جذاب برای جلب و حفظ توجه مخاطب فکر کنید (کوتاه، عمل‌گرا).
- ۴- مستقیم به اصل مطلب بروید و جملات براساس سطح مخاطب باشند.
- ۵- قصه‌گویی کلیدی است (روایت گونه و ارتباط اجزاء، شروع و پایان مشخص).
- ۶- راهی برای برجسته کردن ایده‌های اصلی پیدا کنید.
- ۷- پیش نویس اینفوگرافیک توصیه می‌شود.

* نویسنده مسؤول: پرویز فتوحی (مربی)، گروه هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران. fotohiparviz5818@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۳/۱۰

- ۸ - اصول اولیه طراحی گرافیک را رعایت کنید (راهنمای طراحی اینفوگرافیک اصول بهداشت عمومی (https://academic.oup.com/eurpub/article/31/Supplement_3/ckab164.283/6405115)
- ۹ - رنگ‌ها را مناسب انتخاب کنید (قانون درصد ۶۰ اصلی - ۳۰ ثانویه - ۱۰ برجسته برای سایر مناطق).
- ۱۰ - اینفوگرافیک را در جامعه محدودتر ارزیابی کنید و سعی کنید آن را غنی کنید (پیوندهایی به عناصر تعاملی یا مطالب اضافی، کدهای پاسخ سری (QR)).
- ۱۱ - اینفوگرافیک‌ها را به درستی بررسی کنید تا از چاپ اشتباه و خطا جلوگیری کنید.
- ۱۲ - اینفوگرافیک‌ها را به طور موثر منتشر و به اشتراک بگذارید (منابع آنلاین، به ویژه شبکه‌های اجتماعی ارجح‌تر) (۵).

منابع

1. Jaleniauskiene E, Kasperuniene J. Infographics in higher education: A scoping review. *E-Learning and Digital Media*. 2023; 20(2): 191-206.
2. Martin LJ, Turnquist A, Groot B, Huang SY, Kok E, Thoma B, et al. Exploring the role of infographics for summarizing medical literature. *Health Professions Education*. 2019; 5(1): 48-57.
3. Meneses-Monroy A, Rivas-Paterna AB, Orgaz-Rivas E, García-González FJ, González-Sanavia MJ, Moreno G, et al. Use of infographics for facilitating learning of pharmacology in the nursing degree. *Nurs Open*. 2023; 10(3): 1611-8.
4. De Oliveira DA, Lessa RS, Silva Ribeiro SC, de Vasconcelos PF. The visual practice: the infographic as a facilitating tool for learning in medical school. *Rev. bras. educ. med*. 2020; 44(4).
5. Hernandez-Sanchez S, Moreno-Perez V, Garcia-Campos J, Marco-Lledó J, Navarrete-Muñoz EM, Lozano-Quijada C. Twelve tips to make successful medical infographics. *Med Teach*. 2021; 43(12): 1353-9.
6. Chicca J, Chunta K. Engaging students with visual stories: Using infographics in nursing education. *Teaching and Learning in Nursing*. 2020; 15(1): 32-6.
7. Spicer JO, Coleman CG. Creating effective infographics and visual abstracts to disseminate research and facilitate medical education on social media. *Clin Infect Dis*. 2022; 74(Suppl_3): e14-e22.
8. Naparin H, Saad AB. Infographics in education: Review on infographics design. *The International Journal of Multimedia & Its Applications (IJMA)*. 2017; 9 (4/5/6): 15-24.